

Постанова Кабінету Міністрів України
"ПРО ЗАТВЕРДЖЕННЯ ПРАВИЛ ПЕРЕТИНАННЯ
ДЕРЖАВНОГО КОРДОНУ ГРОМАДЯНАМИ УКРАЇНИ"

від 27 січня 1995 р. № 57

(Із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 1758 від 27.12.2001; № 1402 від 04.09.2003; № 962 від 28.07.2004; № 932 від 11.07.2007; № 360 від 17.04.2008; № 724 від 25.08.2010; № 415 від 23.05.2012; № 868 від 19.09.2012; № 534 від 16.10.2014; № 733 від 19.10.2016; № 76 від 14.02.2018; № 527 від 04.07.2018; № 619 від 22.08.2018; № 117 від 20.02.2019; № 85 від 29.01.2020; № 166 від 28.02.2022; № 179 від 01.03.2022; № 264 від 12.03.2022; № 383 від 29.03.2022; № 399 від 01.04.2022; № 411 від 05.04.2022; № 615 від 20.05.2022; № 661 від 10.06.2022; № 992 від 02.09.2022; № 1044 від 10.09.2022; № 1082 від 27.09.2022; № 1148 від 04.10.2022; № 1212 від 28.10.2022; № 1285 від 15.11.2022; № 69 від 27.01.2023; № 119 від 10.02.2023; № 336 від 18.04.2023; № 428 від 02.05.2023; № 597 від 13.06.2023; № 840 від 11.08.2023; № 934 від 01.09.2023; № 1081 від 13.10.2023; № 278 від 12.03.2024; № 366 від 02.04.2024; № 562 від 17.05.2024)

Відповідно до статті 3 Закону України "Про порядок виїзду з України і в'їзду в Україну громадян України" Кабінет Міністрів України постановляє:

Затвердити Правила перетинання державного кордону громадянами України (додаються).

Прем'єр-міністр України

В. МАСОЛ

Перший заступник Міністра
Кабінету Міністрів України

І. ДОЦЕНКО

Інд. 39

ЗАТВЕРДЖЕНО

постановою Кабінету Міністрів України

від 27 січня 1995 р. № 57

(у редакції постанови Кабінету Міністрів України

від 25 серпня 2010 р. № 724)

ПРАВИЛА
ПЕРЕТИНАННЯ ДЕРЖАВНОГО КОРДОНУ
ГРОМАДЯНАМИ УКРАЇНИ

1. Ці Правила визначають порядок та умови перетинання громадянами України державного кордону.

(Пункт 1 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 597 від 13.06.2023)

2. Перетинання громадянами України (далі – громадяни) державного кордону здійснюється в пунктах пропуску через державний кордон та пунктах контролю (далі – пункти пропуску), якщо інше не передбачено законом, за одним з таких документів, що дають право на виїзд з України і в'їзд в Україну:

1) паспорт громадянина України для виїзду за кордон;

2) дипломатичний паспорт;

3) службовий паспорт;

4) проїзний документ дитини (чинний протягом строку, на який він виданий);

(Підпункт 4 пункту 2 в редакції Постанови КМ № 527 від 04.07.2018)

5) посвідчення особи моряка;

6) посвідчення члена екіпажу.

У разі коли громадянин, який постійно проживає в Україні, втратив зазначені документи (далі – паспортні документи) за межами України або якщо строк дії таких документів закінчився під час перебування громадянина за межами України, або встановлено, що вони є недійсними з інших причин, документом, що дає право на в'їзд в Україну, є посвідчення особи на повернення в Україну, яке видається дипломатичним представництвом або консульською установою України за кордоном.

У передбачених міжнародними договорами або законодавством України випадках перетинання громадянином державного кордону здійснюється також за іншими документами. У такому разі прикордонний контроль здійснюється у порядку, який застосовується під час надання громадянином паспортних документів.

У випадках, визначених законодавством, для перетинання державного кордону громадяни крім паспортних документів повинні мати також підтверджуючі документи.

2-1. У разі введення на території України надзвичайного або воєнного стану перетинати державний кордон мають право:

особи з інвалідністю за наявності посвідчення, яке підтверджує відповідний статус, або пенсійного посвідчення чи посвідчення, що підтверджує призначення соціальної допомоги відповідно до Законів України "Про державну соціальну допомогу особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю", "Про державну соціальну допомогу особам, які не мають права на пенсію, та особам з інвалідністю", в яких зазначено групу та причину інвалідності, або довідки для отримання пільг особами з інвалідністю, які не мають права на пенсію чи соціальну допомогу, за формою, затвердженою Мінсоцполітики (далі – документи, що підтверджують інвалідність);

(Абзац другий пункту 2-1 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 1212 від 28.10.2022)

особи, які мають дружину (чоловіка) із числа осіб з інвалідністю і супроводжують таких дружину (чоловіка) для виїзду за межі України, за наявності документів (їх нотаріально засвідчених копій), що підтверджують родинні зв'язки, інвалідність;

особи, які мають одного із своїх батьків чи батьків дружини (чоловіка) із числа осіб з інвалідністю I чи II групи і супроводжують одного із таких батьків для виїзду за межі України, за наявності документів (їх нотаріально засвідчених копій), що підтверджують родинні зв'язки, інвалідність, а також документів, що підтверджують спільне проживання (їх задеклароване або зареєстроване місце проживання (перебування) збігається із задекларованим або зареєстрованим місцем проживання (перебування) їх батьків чи батьків дружини (чоловіка), або здійснення догляду за своїми батьками чи батьками дружини (чоловіка), що підтверджується актом встановлення факту здійснення догляду за одним із своїх батьків чи батьків дружини (чоловіка), або документів (посвідчення, довідки) про отримання компенсації (допомоги, надбавки) на догляд. Акт встановлення факту здійснення догляду складається на підставі звернення особи з інвалідністю I чи II групи або особи, яка здійснює догляд, до районної, районної у м. Києві та Севастополі держадміністрації, виконавчого органу сільської, селищної, міської ради із заявою про здійснення особою такого догляду. У випадку, якщо особа з інвалідністю I чи II групи є взятою на облік внутрішньо переміщеною особою, звернення із заявою про здійснення догляду подається за місцем реєстрації фактичного місця проживання такої внутрішньо переміщеної особи. На підставі такого звернення особи з інвалідністю I чи II групи або особи, яка здійснює догляд, районною, районною у м. Києві та Севастополі держадміністрацією, виконавчим органом сільської, селищної, міської ради не пізніше ніж протягом п'яти робочих днів після надходження заяви складається акт встановлення факту здійснення догляду в довільній формі. Зазначений акт надсилається заявнику або видається особисто за його бажанням;

особи, які здійснюють постійний догляд за особами з інвалідністю I чи II групи і супроводжують таких осіб для виїзду за межі України, за наявності документів (посвідчення, довідки) про отримання компенсації (допомоги, надбавки) на догляд або документів, що підтверджують інвалідність, та

акта встановлення факту здійснення догляду. Акт встановлення факту здійснення догляду за особою з інвалідністю I чи II групи складається на підставі звернення особи з інвалідністю I чи II групи або особи, яка здійснює догляд, до районної, районної у м. Києві та Севастополі держадміністрації, виконавчого органу сільської, селищної, міської ради із заявою про здійснення особою такого догляду. У випадку, якщо особа з інвалідністю I чи II групи є взятою на облік внутрішньо переміщеною особою, звернення із заявою про здійснення догляду подається за місцем реєстрації фактичного місця проживання такої внутрішньо переміщеної особи. На підставі такого звернення особи з інвалідністю I чи II групи або особи, яка здійснює догляд, районною, районною у м. Києві та Севастополі держадміністрацією, виконавчим органом сільської, селищної, міської ради не пізніше ніж протягом п'яти робочих днів після надходження заяви складається акт встановлення факту здійснення догляду в довільній формі. Зазначений акт надсилається заявнику або видається особисто за його бажанням;

батьки, опікуни, піклувальники, прийомні батьки, батьки-вихователі, які виховують дитину з інвалідністю віком до 18 років, за наявності свідоцтва про народження дитини або документів, що підтверджують відповідні повноваження особи, що супроводжує дитину з інвалідністю (у разі здійснення супроводу опікуном, піклувальником, одним або обома прийомними батьками, батьками-вихователями), посвідчення, що підтверджує призначення соціальної допомоги відповідно до Закону України "Про державну соціальну допомогу особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю", в якому зазначено статус "дитина з інвалідністю", або довідки про отримання державної соціальної допомоги дітям з інвалідністю, виданої структурним підрозділом з питань соціального захисту населення районної, районної у м. Києві держадміністрації, виконавчим органом міської ради, до території територіальної громади якої входить територія міста обласного значення, районної у місті (у разі її утворення) ради (незалежно від того, кого призначено отримувачем допомоги), або індивідуальної програми реабілітації дитини з інвалідністю, виданої лікарсько-консультативною комісією закладу охорони здоров'я, або медичного висновку про дитину з інвалідністю до 18 років (їх нотаріально засвідчених копій);

батьки, на утриманні яких перебуває повнолітня дитина, яка є особою з інвалідністю I чи II групи, за наявності свідоцтва про її народження та документів, що підтверджують інвалідність (їх нотаріально засвідчених копій);

баби, діди, повнолітні брати, сестри, мачухи, вітчими, які супроводжують дітей з інвалідністю для виїзду за межі України, у разі їх приналежності до категорії осіб, які не підлягають призову на військову службу під час мобілізації, за наявності у них відповідних підтверджених документів та документів, що підтверджують родинні зв'язки (їх нотаріально засвідчених копій);

особи, які потребують постійного догляду, – у супроводі одного із членів сім'ї першого ступеня споріднення (у значенні, наведеному у підпункті 14.1.263

пункту 14.1 статті 14 Податкового кодексу України) за наявності документів, що підтверджують родинні зв'язки, та висновку лікарсько-консультативної комісії закладу охорони здоров'я про потребу у постійному сторонньому догляді або у супроводі особи, яка здійснює постійний догляд за зазначеними особами, за наявності документів (посвідчення, довідки) про отримання компенсації (допомоги, надбавки) на догляд або висновку лікарсько-консультативної комісії закладу охорони здоров'я про потребу у постійному сторонньому догляді та акта встановлення факту здійснення догляду. Акт встановлення факту здійснення догляду за іншою особою, яка потребує постійного догляду, складається на підставі звернення особи, яка здійснює догляд, до районної, районної у м. Києві та Севастополі держадміністрації, виконавчого органу сільської, селищної, міської ради із заявою про здійснення особою такого догляду. У випадку, якщо особа, яка потребує постійного догляду, є взятою на облік внутрішньо переміщеною особою, звернення із заявою про здійснення догляду подається за місцем реєстрації фактичного місця проживання такої внутрішньо переміщеної особи. На підставі такого звернення особи, яка здійснює догляд, районною, районною у м. Києві та Севастополі держадміністрацією, виконавчим органом сільської, селищної, міської ради не пізніше ніж протягом п'яти робочих днів після надходження заяви складається акт встановлення факту здійснення догляду в довільній формі. Зазначений акт надсилається заявнику або видається особисто за його бажанням;

опікуни осіб з інвалідністю, визнаних судом недієздатними, які супроводжують таких осіб для виїзду за межі України, за наявності рішення про призначення опікуна над такою особою, а у разі, коли опікуна такій особі не призначено, – один з повнолітніх членів сім'ї першого чи другого ступеня споріднення (у значенні, наведеному у підпункті 14.1.263 пункту 14.1 статті 14 Податкового кодексу України) за наявності документів, що підтверджують родинні зв'язки, інвалідність (їх нотаріально засвідчених копій);

особи з інвалідністю або інші особи, які потребують постійного догляду, які проживають (перебувають) у закладах/установах незалежно від форми власності та підпорядкування і отримують соціальні послуги із стаціонарного догляду, паліативного догляду, підтриманого проживання (далі – заклади догляду), – у супроводі працівників закладу догляду, уповноважених директором закладу догляду або особою, яка його заміщує (за наявності наказу директора закладу догляду або особи, яка його заміщує, про виїзд осіб з інвалідністю або інших осіб, які потребують постійного догляду, за межі України та документів, що підтверджують інвалідність). При цьому осіб з інвалідністю або інших осіб, які потребують постійного догляду, можуть супроводжувати працівники закладу догляду, які перебувають на військовому обліку у територіальних центрах комплектування та соціальної підтримки, Центральному управлінні або регіональних органах СБУ, відповідних підрозділах розвідувальних органів, з розрахунку одна особа на 25 осіб з інвалідністю та інших осіб, які потребують постійного догляду.

(Абзац одинадцятий пункту 2-1 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 562 від 17.05.2024)

Виїзд за межі України громадян України чоловічої статі віком від 18 до 60 років, зазначених в абзацах третьому–сьомому, дев'ятому і десятому цього пункту та пункті 2-2 цих Правил, може здійснюватися самостійно без осіб з інвалідністю, дітей з інвалідністю, осіб, які потребують постійного догляду, чи дітей, визначених пунктом 2-2 цих Правил, на підставі довідки про перебування таких осіб з інвалідністю, дітей з інвалідністю, осіб, які потребують постійного догляду, чи дітей, визначених пунктом 2-2 цих Правил, на консульському обліку, документів (їх нотаріально засвідчених копій), що дають право на виїзд, які передбачені відповідно в абзацах третьому–сьомому, дев'ятому і десятому цього пункту та пункті 2-2 цих Правил, та документів, зазначених у пункті 2 цих Правил.

Громадяни України чоловічої статі віком від 18 до 60 років, зазначені в абзацах третьому–сьомому, дев'ятому і десятому цього пункту, які супроводжували осіб з інвалідністю, дітей з інвалідністю, осіб, які потребують постійного догляду, чи дітей, визначених пунктом 2-2 цих Правил, для виїзду за межі України, зобов'язані повернутися в Україну не пізніше повернення на територію України осіб, яких вони супроводжували.

Виїзд за межі України супроводжуваних осіб самостійно без осіб, зазначених в абзаці одинадцятому цього пункту, здійснюється за наявності наказу директора закладу догляду або особи, яка його заміщує, про ротацію супроводжуваних осіб з числа працівників закладу догляду з урахуванням вимог до таких осіб, визначених абзацом одинадцятим цього пункту.

Нацсоцслужба протягом трьох робочих днів після перетину державного кордону організованими групами осіб з інвалідністю, зазначеними в абзаці одинадцятому цього пункту, повідомляє про це МЗС із зазначенням держави подальшого перебування таких осіб.

Після прибуття осіб з інвалідністю, зазначених в абзаці одинадцятому цього пункту, на місце тимчасового перебування за межами України супроводжувачі особи зобов'язані протягом семи робочих днів звернутися до закордонної дипломатичної установи України в державі перебування для взяття таких осіб на консульський облік.

Закордонна дипломатична установа України протягом семи робочих днів зобов'язана через МЗС поінформувати Мінсоцполітики та Нацсоцслужбу про взяття осіб з інвалідністю, зазначених в абзаці одинадцятому цього пункту, на консульський облік.

(Правила доповнено пунктом 2-1 згідно з Постановою КМ № 264 від 12.03.2022; в редакції Постанов КМ № 383 від 29.03.2022, № 1044 від 10.09.2022)

2-2. У разі введення на території України надзвичайного або воєнного стану супровід дітей, хворих на тяжкі перинатальні ураження нервової системи, тяжкі вроджені вади розвитку, рідкісні орфанні захворювання, онкологічні, онкогематологічні захворювання, дитячий орфанні захворювання, тяжкі психічні розлади, цукровий діабет I типу (інсулінозалежний), гострі або хронічні захворювання нирок IV ступеня, дитини, яка отримала тяжку травму, потребує трансплантації органа, потребує паліативної допомоги, що підтверджується документом, виданим лікарсько-консультативною комісією